

Motion till riksdagen 2011/12:A328

av **Caroline Helmersson Olsson m.fl. (S)**

Arbetslöshetsförsäkringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetslöshetsförsäkringens utformning.

Motivering

Arbetslöshetsförsäkringen måste utformas så att den är stabil över tid, ger människor trygghet vid inkomstbortfall och upplevs som legitim och rättvis. Legitimiteten avgörs av hur väl försäkringen svarar mot de krav som de försäkrade ställer, men också av att försäkringen inte utnyttjas på ett felaktigt sätt. Villkoren måste vara bra så att så många som möjligt kan ansluta sig samtidigt som den inte överutnyttjas. Därför finns det även villkor för att kvalificera sig till ersättning, ersättningsnivåer samt hur länge arbetslöshetsersättning utbetalas.

Det ska finnas en frivillig arbetslöshetsförsäkring med ersättningsnivåer, avgifter och kvalifikationsvillkor som gör att alla i arbetslivet som behöver ett inkomstskydd kan få det. Alla löntagare tjänar på att inte någon tvingas att ta arbete till lägre lön än vad kollektivavtal medger, men har också ett intresse av att arbetslösa faktiskt står till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söker arbete. Här utgör den fackliga a-kassan ett centralt verktyg.

Detta system har haft stor betydelse för omvandling och omställning på arbetsmarknaden utan att löntagare har tvingats att konkurrera med låga lönekrav och sämre arbetsvillkor. Ett system för smidiga omställningslösningar är viktigt för konkurrenskraften i den svenska ekonomin. Trygghet i förändring är något som både samhället i stort, arbetsgivare och arbetstagare gynnas av och bör ha intresse av att utveckla.

Arbetslöshetsförsäkringen har under många år genomgått en rad förändringar utan att ett helhetsgrepp har tagits. Av den anledningen anser vi att a-

Fel! Okänt namn på

kassans finansiering i sin helhet bör ses över i utformandet av en framtida försäkring.

Från och med den 1 juli 2008 ersattes den förhöjda finansieringsavgiften med en arbetslöshetsavgift. Arbetslöshetsavgiften motsvarar 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade ersättningen i respektive a-kassa. Finansieringen av arbetslöshetsförsäkringen är en av de mest omfattande förändringar som den borgerliga regeringen har genomfört. Den kraftigt höjda avgiften har fått stora konsekvenser för medlemmarna i de olika kassorna.

Den differentiering i avgifter som regeringen har infört gör att branscher som har hög genomströmning på arbetsmarknaden och därmed en högre arbetslöshet får betala en betydligt högre avgift än andra grupper. Detta synsätt står helt emot vår syn på att alla branscher gemensamt ska bidra till en solidariskt finansierad försäkring oavsett branschtillhörighet. Det är oacceptabelt med en modell där avgiften ska vara hög för den som arbetar inom ett yrke med hög arbetslöshet och låg för den som arbetar i ett yrke med låg arbetslöshet. Det finns många faktorer som påverkar arbetslösheten. Konjunkturen, strukturförändringar och hur matchningen av arbetskraft fungerar på arbetsmarknaden är faktorer som påverkar arbetslösheten. Vidare är olika branscher olika konjunktorkänsliga. Arbetslöshetsrisken påverkas också av faktorer som t.ex. individens kön, etnicitet och ålder.

Det är angeläget att utforma ett nytt förslag till en ny väl fungerande arbetslöshetsförsäkring med hög legitimitet och som ger arbetstagarna trygghet i förändring som är solidariskt finansierad. A-kassan skall finansieras solidariskt genom att samtliga delar på kostnaden för arbetslöshet. Det finns ett stort värde i att försäkringen skyddar mot inkomstbortfall även vid högre lönenivåer. Vid en översyn bör en höjning av taket prioriteras. Ersättningsnivån bör vara densamma under hela ersättningsperioden. Detta skulle ge arbetslöshetsförsäkringen hög legitimitet samtidigt som den utgör ett godtagbart skydd vid arbetslöshet.

Stockholm den 3 oktober 2011

Caroline Helmersson Olsson (S)

Christina Zedell (S)

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Mattias Jonsson (S)